

## **ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНИМ ВІЙНАМ ІНШИХ ДЕРЖАВ В УКРАЇНІ**

**Коломієць О. В.**

**доктор політичних наук, доцент кафедри філософії та політології  
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені  
Володимира Винниченка**

Аналіз сучасних інформаційних війн в національному інформаційному просторі дає підстави стверджувати, що українська держава стає об'єктом постійних інформаційних війн інших держав, що свідчить про намагання встановити контроль над пріоритетними сферами української держави та громадянського суспільства з боку провідних держав світу. Останнє зумовлює необхідність перегляду організаційних засад управління інформаційною політикою держави, переосмислення ролі державних органів у протидії зовнішньополітичним інформаційним впливам, розробки системи новітніх заходів щодо організації й проведення спеціальних інформаційних операцій як однієї з форм забезпечення національної безпеки, вдосконалення організаційно-управлінських методів системи забезпечення національної безпеки. Нехтування важливістю проведення з боку України акцій інформаційного впливу, спрямованих на підтримку її національних інтересів і державної міжнародної політики завдає країні суттєвих військово-політичних, соціально-економічних, іміджевих та інших збитків.

Інформаційні війни проти України проводять не тільки країни G8, але й країни – регіональні лідери майже всіх регіонів світу. Проте вони мають різну мету, форми проведення й заподіяння наслідків для нашої держави.

Інформаційна війна РФ щодо України зумовлена зусиллями Кремля утримати Україну у сфері своїх геополітичних інтересів, створити у західному напрямку «пояс безпеки» Росії від НАТО. Характер й особливості ведення російсько-української війни засвідчує, що її метою є зміна ідентифікації українського російськомовного населення і перетворення південно-східного регіону нашої країни на «буферну зону», яка залишить Москві важелі впливу на українську владу через постійну загрозу поширення нестабільності на всю країну. Отже, це війна не стільки за території, а за світогляд, ідеологію та свідомість наших співгромадян. На сьогодні, на жаль, дану війну Україна програє.

Необхідно відзначити, що даний тип ведення інформаційних війн РФ

відомий ще за часів СРСР. За схожими сценаріями розвивалися події в Прибалтиці, Молдові, колишніх радянських республіках Середньої Азії, під час реалізації яких Кремль використовував етнічні, релігійні та культурні особливості між автохтонним населенням і етнічними росіянами, яких ще за часів Російської імперії розселяли на безмежних теренах держави.

США веде інформаційні війни з РФ не тільки на території Близького Сходу, Латинської Америки, Південної-східної Азії, ЄС, але й активно використовує українські території. І хоча об'єктом даної війни є Росія, деструктивні наслідки її ведення впливають, в першу чергу, на Україну. Мета інформаційної війни Вашингтону проти Кремля подібна до російської: створення східно-європейському напрямку «поєсу безпеки» НАТО від Росії. Головним наслідком цього є те, що офіційний Київ за власний кошт веде гібридну війну з РФ, суттєво поступаючись останній майже у всіх видах озброєння й стратегічних запасах. Проте від США ми чуємо лише запевнення у беззаперечній підтримці.

Франція, як і Німеччина веде інформаційні війни на українських теренах з метою послаблення «американського» впливу як в НАТО, так і на європейському просторі. Нажаль, як наслідок для України, останні для досягнення означеної мети часто займають проросійські позиції, підтримуючи економічні відносини з РФ, внаслідок чого з'явилися Мінські домовленості та План Штайнмайєра.

Офіційний Китай веде інформаційні війни на європейському театрі проти Сполучених Штатів та РФ, намагаючись набути статусу світового геополітичного полюса. Проте у ході їх проведення використовує Україну як об'єкт з метою набуття високих технологій, які залишились країні у спадок від СРСР, а також просування китайських товарів на європейський ринок.

Інформаційні війни на території Європи також проводять ісламські держави (Іран, Пакистан, Саудівська Аравія), використовуючи Україну як об'єкт з метою просування ісламістської культури, а також набуття високих технологій, в першу чергу, в авіакосмічній та військовій галузях.

Навіть, наші сусіди-поляки, ведуть інформаційні війни не тільки проти Кремля, використовуючи Україну як їх об'єкт. Це наочно проявляється під час загострення питань національної свідомості часів Гетьманщини, Громадянської війни СРСР, Другої світової війни, коли у певних випадках Варшава відкрито підтримує російське тлумачення історичних подій.

Отже, підсумовуючи стислий аналіз визначимо імперативні проблеми протидії інформаційним війнам інших держав на Україні:

1. Україна є об'єктом інформаційних війн не тільки провідних країн

G8, але й країн – регіональних лідерів майже всіх регіонів світу. Виходячи з цього наша країна не в змозі одна отримати перемогу в цій сфері доти, доки вона не визначиться з моделлю колективної безпеки щодо протидії інформаційним війнам. Це є імперативною проблемою.

2. Постійна зміна зовнішньополітичних імперативів внаслідок зміни так званих «політичних еліт», які після набуття влади стають прихильниками олігархічного розвитку країни. Проте аналіз «політичної еліти» сучасної України свідчить про те, що у владі до нині залишаються колишні партійні й господарські діячі СРСР, їх діти і навіть онуки, які нездатні усвідомити розкол як внутрішню проблему суспільства, отже тяжіють до розв'язання цих проблем як розподіл громадянської спільноти на прихильників, зловмисників й конкурентів, яких потрібно виявити і знешкодити.

3. Неспроможності владних структур дієво протистояти інформаційним війнам. Це питання пов'язане з попереднім. «Політична еліта» розмовами про євроінтеграцію, шлях до цивілізаційного простору, підвищення соціальних стандартів прикривала нехтування проблемами боротьби з корупцією, проведення реформ у судовій, правоохоронній, економічній та інших сферах.

4. Відсутність кадрів відповідної кваліфікації у сфері протидії інформаційним війнам. Сьогодні підготовка фахівців ведеться дискретно: з одного боку готують так званих ІТ-шників, з іншого – фахівців з міжнародної інформації. На думку автора, доречно об'єднати дані напрямки і готувати фахівців на базі КІМО.

Необхідно розуміти, що метою сучасних інформаційних війн є досягнення геополітичного домінування в певній сфері суспільства.